
NOTA

SDG 14, de UN-Ocean Decade en Mission Ocean – een tussentijdse blik op de regionale implementatie

Auteur(s): Steven Dauwe¹, Maxime Depoorter², Ann-Katrien Lescauwet¹

¹Vlaams Instituut voor de Zee

²Streekhuis Kust – Provincie West Vlaanderen

Datum: 22 maart 2024

Voorwoord:

In het kader van de activiteiten van het dataportaal provincies.incijfers.be bereidt Provincie West-Vlaanderen een indicatorrapport voor dat de voortgang van de gemeenten monitort naar het behalen van VN-Duurzaamheidsdoelstellingen. Ter ondersteuning van dit initiatief presenteert deze nota een eerste blik op zowel lopende als eerder uitgevoerde initiatieven die bijdragen aan de regionale implementatie van SDG-14 – leven in het water, de UN Decade of Ocean Science for Sustainable Development (2021-2030) en de Europese Mission Ocean.

Belangrijk:

In deze nota wordt bij wijze van eerste kennismaking een kwalitatieve beschrijving gegeven van een selectie van acties, bijdragen, projecten en actoren die bijdragen aan de implementatie van SDG-14, de UN-Decade of Ocean Science for Sustainable Development (OD) (2021-20230) en bij uitbreiding de Europese Mission Ocean in de Provincie West-Vlaanderen. In dit overzicht zijn ook voorbeelden opgenomen waarvan aangenomen wordt dat deze binnen voornoemde kaders op lokaal of regionaal niveau een meerwaarde bieden. Deze selectie boogt in grote mate op een

overzicht op Gewestelijk niveau, samengesteld door VLIZ en Streekhuis Kust, van goedgekeurde acties, bijdragen en projecten in het kader van de UN Ocean Decade. Dit kwalitatieve overzicht is evenwel niet representatief voor het geheel aan genomen of lopende initiatieven op provinciaal of Gewestelijk niveau, noch impliceert het een waardeoordeel over de wel of niet aangehaalde voorbeelden. Een toekomstige actualisatie van deze nota behoort evenwel tot de mogelijkheden.

Voor een compleet overzicht van voorbije en lopende initiatieven in het kader van de Ocean Decade kan men terecht op de [website](#) van de UN Ocean Decade of mag men zich voor verdere informatie wenden tot: oceandecade@vliz.be (VLIZ) of kust@west-vlaanderen.be (Streekhuis Kust).

Inhoud

1. De VN-Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen	4
1.1 SDG 14 – Leven in het water.....	4
1.2 Het VN-Decennium van Oceaanonderzoek	5
1.1 Nationale doorvertaling	5
1.1.1 VLIZ en de Ocean Decade	6
2. Horizon Europe – Mission Ocean en SBEP	6
2.1 Mission Ocean.....	6
2.1.1 VLIZ en Mission Ocean.....	7
2.2 Sustainable Blue Economy Partnership.....	7
3. Communicatie en sensibilisering.....	7
4. In het kort	8
5. Sustainable Development GOAL 14 – Leven in het water	9
6. Regionale implementatie SDG 14	11
7. Referenties	17
8. Bijlagen	17

1. De VN-Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen

In September 2015 aanvaardde de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (AVVN) de resolutie 'Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development'. De *Agenda 2030* omvat 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDGs) met 169 onderliggende 'targets' die zich richten op globale thema's gaande van: geen honger, geen armoede, goede gezondheid en welzijn, duurzame steden en gemeenschappen, tot klimaatactie (VN-resolutie *A/RES/70/1*). In deze Agenda 2030 drukten wereldleiders de belofte uit om tot gezamenlijke actie over te gaan in een universele beleidsagenda voor Duurzame Ontwikkeling.

Figuur 1. Overzicht van de 17 VN-Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Bron: UN Sustainability Goals).

1.1 SDG 14 – Leven in het water

In de mariene context zijn vooral SDG 13 (Klimaatactie) en SDG 14 (Leven in het water) relevant. Zo ziet de Agenda 2030 klimaatwijziging als één van de belangrijkste hedendaagse uitdagingen en stelt dat de opwarming van de aarde, de zeespiegelstijging, de verzuring van de oceaan en andere gevolgen een ernstige bedreiging vormen voor de kustgebieden, in het bijzonder deze in laaggelegen gebieden. *SDG14* is de mariene SDG en beoogt het 'behoud en duurzaam gebruik van de oceaan, zeeën en mariene hulpbronnen voor een duurzame ontwikkeling'. De doelstelling is opgedeeld in

tien objectieven (“targets”) die zich richten op onder meer de reductie van mariene vervuiling en oceaanzuurzuring, het behoud en herstel van mariene en kust-ecosystemen, het beëindigen van illegale, niet-gerapporteerde en niet-gereguleerde vormen van visserij (IUU) en de ontwikkeling van de mariene onderzoekscapaciteit en transfer van technologie.

1.2 Het VN-Decennium van Oceaanonderzoek

In december 2017 besloot de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (AVVN) (VN-resolutie [A/RES/72/73](#)) tot een wereldwijd “VN-Decennium van Oceaanonderzoek voor Duurzame Ontwikkeling (2021-2030)” ([UN Decade of Ocean Science for Sustainable Development](#)) als een gemeenschappelijk kader om ervoor te zorgen dat oceaanonderzoek naties kan ondersteunen bij het bereiken van SDG14. Deze Ocean Decade is opgebouwd rond een tiental uitdagingen (“challenges”) (zie bijlage) die via een reeks erkende acties, programma’s, bijdragen en projecten dienen geïmplementeerd te worden (zie bijlage).

In opdracht van de AVVN maakte de Intergouvernementele Oceanografische Commissie (IOC) een ‘[Ocean Decade Implementation Plan](#)’ op in nauw overleg met de lidstaten, VN-organen, en betrokken instanties. Dit Plan van Uitvoering omvat procesdoelstellingen op hoog niveau en bepaalt de ambitie op het gebied van data- en kennisbeheer en capaciteitsontwikkeling. Bottom-up biedt het een kader voor samenwerking voor transformatieve acties die bijdragen aan op wetenschap gebaseerde oplossingen om de Agenda 2030 te verwezenlijken.

1.1 Nationale doorvertaling

De evolutie van de verschillende targets van de SDG’s op nationaal niveau wordt opgevolgd door het [Federaal Planbureau](#). De voortgang wordt bijgehouden in het [Sustainable Development Report](#).

Vlaanderen zet met het ‘[Vizier2030](#)’ 48 duurzaamheidsdoelstellingen voorop in uitvoering van de Agenda 2030. In het kader hiervan liep recent op initiatief van de Vlaamse mariene O&I-gemeenschap een participatief proces om de doelstellingen van het Oceaandecennium te verspreiden en kansen te creëren voor oplossingsgericht onderzoek tussen wetenschap, beleid en industrie ([EWI 2021](#)). Een aantal van deze initiatieven zijn erkend en aangenomen als ‘[Ocean Decade Actions](#)’.

In een multilaterale context richten vlaggenschipprojecten die worden ondersteund door de Vlaamse UNESCO Science Trust Funds (www.fust.org) zich op capaciteitsontwikkeling, opleiding en gelijke toegang tot wetenschap en technologie die de kern vormen van een inclusieve benadering van het oceaandecennium: bv. de Ocean Teacher Global Academy (www.otga.org) en de Ocean InfoHub (www.oceaninfohub.org).

1.1.1 VLIZ en de Ocean Decade

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) is betrokken bij heel wat ‘Decenniumacties’ (projecten, activiteiten, programma’s en bijdragen). Sommige van deze initiatieven richten zich op capaciteitsontwikkeling, het promoten van FAIR-dataprincipes¹, de [nexus oceaan-klimaat](#) en biodiversiteit, eDNA², bedreigingen voor de oceaan en [oceaangeletterdheid](#).

VLIZ werd daarnaast ook aangesteld als secretariaat van het Nationaal Decenniumcomité (NDC) voor België en Vlaanderen en is een erkende “Decade Implementing Partner”. VLIZ neemt verder ook deel aan de Foundations Dialogue via haar filantropieprogramma: [De Zee als Goed Doel](#).

2. Horizon Europe – Mission Ocean en SBEP

Wetenschap en technologische innovatie zijn essentieel voor het verzoenen van de toenemende mariene activiteiten met de duurzaamheidsdoelstellingen voor de oceaan. Op Europees niveau is het Directoraat Generaal Onderzoek en Innovatie (DG O&I) verantwoordelijk voor het Europese onderzoeks- en innovatiebeleid en bijhorende financieringsinstrumenten. Het Kaderprogramma Horizon Europe (2021-2027) is hier het belangrijkste kader ([Verordening EU 2021/695](#)). Horizon Europe vormt dan ook Europa’s belangrijkste instrument om globale doelstellingen zoals het Klimaatakkoord en de VN Duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren.

Om de prioriteiten van de Europese Commissie (bv. De EU Green Deal ([COM \(2019\) 640](#))) te ondersteunen zijn binnen het kader van Horizon Europe zogenaamde “Missions” ingericht. Deze Missions ondersteunen de transformatie van Europa naar een groener, gezonder, inclusiever en veerkrachtiger continent. Een belangrijke focus ligt op het realiseren van tastbare resultaten voor de Europese bevolking en de Europese burger te betrekken bij maatschappelijke debatten om te komen tot gedragen, impactvolle beslissingen.

2.1 Mission Ocean

In de mariene sfeer heeft de Europese Commissie de Mission “[Restore our Ocean and Waters by 2030](#)” gelanceerd. Deze Mission heeft tot doel de Green Deal waar te maken door mariene ecosystemen en biodiversiteit te herstellen, oceaanvervuiling uit te bannen en de Blauwe Economie koolstofneutraal en circulair te maken. Dat wil ze doen door onderzoek, innovatie, burgerbetrokkenheid en blauwe investeringen te stimuleren. Mission Ocean benadert de oceaan en wateren als één geheel en wil een sleutelrol spelen in het bereiken van klimaatneutraliteit en natuurherstel. In deze context is de Mission Ocean een belangrijke steunpilaar van de Green Deal.

¹ Findable, Accessible, Interoperable, Reuseable – een principe voor het beheer en delen van wetenschappelijke gegevens met het oog op het maximaliseren van herbruikbaarheid en interoperabiliteit.

² Environmental DNA: DNA-materiaal dat wordt verzameld uit het natuurlijk milieu. Het biedt een niet-invasieve manier om de aanwezigheid en diversiteit van organismen in een bepaald milieu te bepalen, wat nuttig is voor natuurbehoud, milieu-evaluatie en ecologisch onderzoek.

2.1.1 VLIZ en Mission Ocean

VLIZ heeft zijn engagement in de Mission Ocean bestendigd door het ondertekenen van het [Mission Charter](#) en zet dit in de praktijk om door een nauwe betrokkenheid bij een aantal ondersteunende en transversale acties en projecten (zie bijlage). Zo onderzocht het onderzoeksschip [Simon Stevin](#) in november 2022 zwerfvuil, klimaatverandering en biodiversiteitsverlies in zoute (Noordzee), brakke (Westerschelde) en zoete wateren (Zeeschelde). Enkele andere voor de hand liggende voorbeelden zijn de projecten: [Prep4Blue](#), [BlueMissionBanos](#) en de uitbouw van de [Digital Twin of the Ocean](#) (DTO) via [Edito-Infra](#). VLIZ neemt daarnaast deel aan onderzoeks- en innovatieprojecten die rechtstreeks bijdragen aan de Missie-doelstellingen, bijvoorbeeld als trekker van het [INSPIRE](#) en het [DTO BIOFLOW](#)-project, en als partner in tal van andere projecten zoals [Ultrafarms](#) en [Blue4all](#). Tot slot visualiseert VLIZ uitdagingen én oplossingen voor de Mission Ocean tijdens haar events en bij de gevoerde communicatie, zoals in 2024 ter gelegenheid van de [VLIZ Marine Science Day](#) of de [Blue Economy Science Summit](#). VLIZ stemt daarbij zoveel mogelijk af met de acties van de [Ocean Decade](#).

2.2 Sustainable Blue Economy Partnership

Naast de Mission Ocean is recentelijk (2023) het Sustainable Blue Economy Partnership gelanceerd ([SBEP, DG O&I](#)). Dit partnerschap, eveneens binnen het Horizon Europe-kader, zal bijdragen aan de doelstellingen van de Mission Ocean & Waters. De focus ligt op de transformatie richting een klimaatneutrale, duurzame, productieve en concurrerende Blauwe Economie tegen 2030 en tegelijkertijd de voorwaarden te helpen scheppen voor een gezonde oceaan voor de mensheid tegen 2050.

Concreet beoogt SBEP de alignatie van de verschillende onderzoeks- en innovatiestrategieën van de Europese zeebekkens en de Atlantische Oceaan en zodoende regionale en nationale investeringen en de geïdentificeerde sociaal-politieke prioriteiten voor mariene en maritieme O&I op Europees niveau te stroomlijnen.

De Mission Restore our Ocean and Waters by 2030 en het Sustainable Blue Economy Partnership werken dus in tandem richting het realiseren van een gezonde, veerkrachtige oceaan die een duurzame, productieve en klimaatneutrale Blauwe Economie kan ondersteunen. Beide initiatieven spelen dan ook een cruciale rol bij de uitvoering van de Green Deal en de Ocean Decade en de hieraan gekoppelde Duurzaamheidsdoelstellingen.

3. Communicatie en sensibilisering

Om tegemoet te komen aan de uitdagingen die voortvloeien uit de Duurzaamheidsdoelstellingen is de vooruitgang van oceanwetenschappen en innovatieve toepassingen van essentieel belang om een balans te vinden tussen de beoogde sociale, economische en ecologische aspecten. Deze ontwikkelingen vereisen de facto een multi-stakeholder benadering waarbij een basisniveau van [oceaangeletterdheid](#) als essentiële randvoorwaarde wordt beschouwd.

Vertrekkende van de principes van oceaangeletterdheid worden er in het kader van De UN-Decade of Ocean Science en Mission Ocean verscheidene educatieve informatiesessies, trainingen, evenementen, sensibiliseringsacties, publicaties etc. georganiseerd. Deze initiatieven richten zich niet enkel op expert-stakeholders, maar willen ook het brede publiek betrekken en sensibiliseren bij de Ocean Decade Challenges en Mission Ocean.

Een voorbeeld hiervan is de “Masterclass Ocean Decade” georganiseerd door de Provincie West-Vlaanderen in samenwerking met VLIZ en de [European Marine Board](#). Dit evenement, dat plaatsvond ter gelegenheid van de World Ocean Day (8 juni 2023), bood aan de hand van verschillende initiatieven en goede praktijkvoorbeelden een inzicht in de uitdagingen die verband houden met SDG 14, de Ocean Decade Challenges en Mission Ocean. Een ander recent voorbeeld is de [VLIZ Marine Science Day](#) (6 maart 2024) die in het teken stond van de UN Ocean Decade en de Europese Mission Ocean. Tijdens dit event motiveerde de directeur van DG R&I John Bell de aanwezige mariene wetenschappers om bij te dragen aan de EU mission Ocean & Waters.

Binnen het kader van bewustwording en informatieverstrekking onderneemt ook de Vlaamse mariene speerpuntcluster [De Blauwe Cluster](#) (VLAIO) enkele relevante acties. Met de jaarlijkse [Kustscan](#) biedt de Blauwe Cluster een platform aan lokale actoren en stakeholders om hun activiteiten aan de Vlaamse kust te visualiseren aan het brede publiek. Het Blauwe Cluster project [Blue Balance](#) (2022-2025) onderzoekt en evalueert verschillende communicatiemiddelen die belanghebbenden kunnen gebruiken om de maatschappelijke ‘license to operate’ bij toekomstige duurzaamheidsprojecten te verhogen.

4. In het kort

Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling 14 – Leven in het water, Mission Ocean and Waters 2030, de UN Decade for Ocean Science for Sustainable Development en het Sustainable Blue Economy Partnership zijn onderling verbonden, complementaire initiatieven die tot doel hebben de voornaamste uitdagingen met betrekking tot het duurzaam gebruik van mariene hulpbronnen en de bescherming van mariene ecosystemen aan te pakken. Allen benadrukken ze het belang van een multi-stakeholder benadering en onderstrepen ze de noodzaak van een krachtig marien onderzoeks- en innovatielandschap om de complexe mondiale oceaanproblemen aan te pakken. Daarnaast spelen sensibilisering en informatieverstrekking een essentiële rol bij het vergroten van het begrip van de maatschappelijke rol van de oceaan en het bevorderen van betrokkenheid.

*"The ocean is fundamental to life on our planet and to our future... and plays an essential role in sustainable development, a sustainable ocean-based economy and poverty eradication."
- political declaration of the 2022 united nations ocean conference*

5. Sustainable Development GOAL 14 – Leven in het water

SDG 14: Behoud en maak duurzaam gebruik van de ocean, zeeën en maritieme hulpbronnen.

Target	Beschrijving
14.1	Tegen 2025 de vervuiling van de zee voorkomen en in aanzienlijke mate verminderen, in het bijzonder als gevolg van activiteiten op het land, met inbegrip van vervuiling door rondrijvend afval en voedingsstoffen.
14.2	Tegen 2020 op een duurzame manier zee- en kustecosystemen beheren en beschermen om aanzienlijke negatieve gevolgen te vermijden, ook door het versterken van hun veerkracht, en actie ondernemen om deze te herstellen en om te komen tot gezonde en productieve oceanen.
14.3	De impact van de verzuring van de oceanen minimaliseren en aanpakken, ook via verhoogde wetenschappelijke samenwerking op alle niveaus
14.4	Tegen 2020 op een doeltreffende manier de visvangst reguleren en een einde maken aan overbevissing, aan illegale, niet-aangegeven en ongereguleerde visserij en aan destructieve visserijpraktijken, en op wetenschap gebaseerde beheerplannen implementeren, om de visvoorraden zo snel mogelijk te herstellen, op zijn minst op niveaus die een maximale duurzame opbrengst kunnen garanderen zoals bepaald door hun biologische kenmerken.
14.5	Tegen 2020 minstens 10% van de kust- en zeegebieden behouden, in overeenstemming met het nationale en internationale recht en gebaseerd op de beste beschikbare wetenschappelijke informatie.
14.6	Tegen 2020 bepaalde vormen van visserijsubsidies afschaffen die bijdragen tot overcapaciteit en overbevissing, een einde maken aan subsidies die bijdragen tot illegale, niet-aangegeven en ongereguleerde visserij en geen nieuwe vergelijkbare subsidies invoeren, erkennen dat een passende en doeltreffende speciale en gedifferentieerde behandeling van de ontwikkelingslanden en van de minst ontwikkelde landen integraal deel zou moeten uitmaken van de onderhandelingen inzake visserijsubsidies van de Wereldhandelsorganisatie.
14.7	Tegen 2030 de economische voordelen vergroten voor kleine eilandstaten in ontwikkeling en voor de minst ontwikkelde landen van het duurzaam gebruik van mariene rijkdommen, ook via het duurzaam beheer van visserij, aquacultuur en toerismen.
14.a	De wetenschappelijke kennis vergroten, onderzoekscapaciteit ontwikkelen en mariene technologie overdragen, waarbij rekening wordt gehouden met de criteria en richtlijnen van de Intergouvernementele Oceanografische Commissie inzake de overdracht van mariene technologie, om de gezondheid van de oceaan te verbeteren en de bijdrage te verruimen van de mariene biodiversiteit tot de ontwikkeling van ontwikkelingslanden, in het bijzonder kleine eilandstaten in ontwikkeling en de minst ontwikkelde landen.
14.b	Toegang verschaffen aan kleinschalige ambachtelijke vissers tot mariene hulpbronnen en markten.
14.c	Het behoud en het duurzaam gebruik van oceanen en hulpbronnen versterken door het implementeren van internationaal recht zoals dat wordt weerspiegeld in het VN-

	Zeerechtverdrag, dat een wettelijk kader voorziet voor het behoud en het duurzaam gebruik van oceanen en hun hulpbronnen, zoals ook wordt vermeld in paragraaf 158 van “De toekomst die wij willen”.

6. Regionale implementatie SDG 14

Tabel 2. Niet-exhaustief overzicht van relevante initiatieven die kaderen in de implementatie van SDG 14 en bij uitbreiding Mission Ocean binnen de provincie West-Vlaanderen (situatie maart 2024). Deze selectie steunt in grote mate op een door VLIZ en het Streekhuis Kust samengesteld overzicht van goedgekeurde acties, bijdragen en projecten in het kader van de UN Ocean Decade.

SDG-target	Initiatief	Jaar	Omschrijving	Link
14.1	Interreg TREASURE-project	2023-2026	In dit project werken regionale overheden, waterbeheerders, kennisinstututen, bedrijven en NGO's uit 5 landen aan het verminderen van de uitstroom van macroplastic vanuit binnenwateren naar de Noordzee.	https://www.interregnorthsea.eu/treasure
14.1	Samenwerking tussen Prov. W-VL en University of Applied Sciences	2024	Ontwikkeling van een marketing- en communicatie campagne m.b.t. SDG 14.1 en SDG 14.2	
14.1	VIVES Intensive Programme	2024	Internationaal uitwisselingsprogramma tussen studenten uit België en de Filippijnen. Studenten werkten samen aan verschillende cases, PWVL diende een case in over innovatieve oplossingen tegen strandafval. VLIZ diende een case in gericht op het verminderen van de uitstroom van plastic in de Noordzee.	
14.1	Proper Strandlopers	2016-	Burgerinitiatief gericht op het aanpakken van zwerfvuil op het strand. Via opruimacties en deelname aan verschillende projecten trachten Proper Strandlopers de burger te sensibiliseren over de zwerfvuilproblematiek aan de Belgische kust.	https://www.properstrandlopers.be/
14.1	Uitfaseringsproject rond vislood	2019	Testproject in samenwerking met recreatieve zeevissers waarbij loodvrije werpgewichten werden geëvalueerd. Project kaderde binnen maatregel 29D 'Stimuleren van alternatieven voor vislood' van het	

			programma van maatregelen voor de Belgische mariene wateren (Belgische Staat 2015)	
14.1	HEurope INSPIRE-project	2023-2027	INSPIRE focust op de reductie van zwerfvuil, macro- en microplastic in Europese rivieren d.m.v. technologische oplossingen gericht op detectie, collectie en preventie.	https://inspire-europe.org/
14.1	De Blauwe Cluster: PLUXIN-project	2020-2024	Het PLUXIN-project gaat na hoeveel plastic zich in de rivieren en oceanen bevindt, waar precies en wanneer het daar terecht komt.	https://pluxin.be/nl
14.1	HEurope: SOS-ZEROPOL project	2022-2026	Het SOS-ZEROPOL project beoogt een holistisch kader te ontwikkelen om het process richting een nulvervuiling in Europese zeeën tegen 2030 te realiseren.	https://soszeropol2030.eu/#
14.1	De Blauwe Cluster: Roadmap Oceaanvervuiling en afvaloplossingen	2021-	Strategisch document dat de prioriteiten uittekent voor De Blauwe Cluster met betrekking tot het ontwikkelen van oplossingen tegen oceaanvervuiling met als tijdshorizon 2030.	https://www.blauwecluster.be/projecten/roadmaps
14.1	Eneco Beach Clean Up	Jaarlijks	Grootschalige opruimactie van het strand door vrijwilligers	https://enecocleanbeachcup.eu/
14.2	Duin voor dijk		Onderzoek en implementatie van duinen voor de dijk als natuurlijk en veerkrachtig zeeweringsmechanisme	https://www.agentschapmdk.be/nl/projecten/duin-voor-dijk-projecten https://www.vlaanderen.be/kustvisie
14.2	IJzer- en Handzamevallei: Klimaatsonzen in de Westhoek	2021-2024	In uitvoering van de ruimtelijke processen en aantakkend op bestaand overleg worden verdere stappen gezet richting een klimaatbestendig toekomstbeeld met respect voor het unieke karakter van de bestaande open ruimte en al haar functies in de IJzer- en Handzamevallei.	https://www.west-vlaanderen.be/waterlandschap/ijzer-en-handzamevallei
14.2	Ocean and Human Health onderzoekspeiler VLIZ	Lopend	De oceaan heeft een belangrijke invloed op de menselijke gezondheid. Leven in de nabijheid van en blootstelling aan oceanen en hun bronnen worden in verband gebracht met verschillende voordelen voor de menselijke gezondheid en welzijn. In dit onderzoeksveld onderzoeken het VLIZ in samenwerking met verschillende partners uit	https://www.vliz.be/nl/ocean-and-human-health

			verschillende domeinen de gezondheid van de oceaan, de gezondheid van de mens en de interacties tussen beide.	
14.2	De Blauwe Cluster: innovatieroadmap kustbescherming en minerale rijkdommen	2021-	Strategisch document dat de prioriteiten uittekent voor De Blauwe Cluster met betrekking tot het verbeteren van de veerkracht, duurzaamheid en economie van kustbescherming met als tijdshorizon 2030.	https://www.blauwecluster.be/projecten/roadmaps
14.2	Think Thank North Sea	2019-2024	ThinkTank North Sea is een neutrale en ongebonden entiteit waarin belanghebbenden met uiteenlopende achtergronden (wetenschap, beleid, middenveld, industrie en maatschappij) zich buigen over thema's met betrekking tot de Noordzee. De denktank vertrekt hierbij steeds vanuit de wetenschap en zoekt aansluiting bij de grote maatschappelijke uitdagingen. De doelstelling van Think Tank North Sea is driedelig: draagvlakverbreding en afstemming voor thema's met betrekking tot de Noordzee, een broedkamer voor visievorming met betrekking tot de Noordzee en het formuleren van wetenschappelijk onderbouwd advies voor thema's met betrekking tot de Noordzee.	https://www.thinktanknorthsea.be/nl/reports
14.3	ICOS	Lopend	Het Integrated Carbon Observation System (ICOS) is een pan-Europese onderzoeksinfrastructuur (ESFRI) dat de koolstofopname en koolstoffluxen in de Europese zeeën monitort. In de Belgische Noordzee doet het ICOS-Ocean netwerk beroep op twee ICOS-gecertificeerde meetstations: het onderzoeksschip Simon Stevin en de Thornton boei (beide onderzoeksinfrastructuur van het VLIZ).	https://www.icos-cp.eu/observations/ocean/otc
14.4, 14b	Monitoring BE-recreatieve zeevisserij	2017-	Project waarin het VLIZ en het ILVO samenwerken met de Belgische recreatieve zeevisserijsector om te	https://www.recreatievezeeverij.be/

			komen tot een objectieve en wetenschappelijk onderbouwde vangstinschatting van de sector.	
14.5	Marien ruimtelijk plan 2020-2026	2020-2026	België kent verschillende statuten voor de bescherming van natuurgebieden in de kust- en mariene regio: Wetlands of Ramsar-gebieden, Natura 2000-gebieden, Vlaamse en erkende natuurreservaten, bosreservaten, gebieden van het Duinendecreet, beschermde landschappen en het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). Vaak treedt er een overlapping op tussen twee of meerdere beschermingsstatuten. Het BNZ omvat meer dan 1.200 km ² of ongeveer 36% marien beschermd gebied.	https://www.kustportaal.be/nl/natuurbescherming-en-milieu-impact
14a	Gearing up our Blue Knowledge	2023	Vlaanderen heeft internationaal gezien een sterk en divers gamma aan mariene en maritieme bedrijven en onderzoeksinstellingen. De brochure 'Gearing up our Blue Knowledge' vormt een overzicht en staalkaart van ons kennen en kunnen. Het is een gemeenschappelijk product van het VLIZ, de Blauwe Cluster en het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie uitgebracht in het kader van de UN Ocean Decade (2021-2030).	https://www.vlaanderen.be/publicaties/gearing-up-our-blue-knowledge-tackling-ocean-challenges-in-the-un-decade-of-ocean-science-for-sustainable-development-2021-2030
14a	Compendium voor Kust en Zee	2011-	Het Compendium voor Kust en Zee is een kennisportaal dat zeewetenschappelijke kennis en cijfers bundelt en openbaar maakt ten behoeve van de mariene onderzoeksgemeenschap, beleidsmakers en actoren binnen de Blauwe Economie. Naast het bieden van een uitgebreide kennisbasis is het Compendium en, bij uitbreiding het werk dat VLIZ inzake kennisvalorisatie uitvoert binnen de afdeling Beleid en Innovatie, een belangrijk instrument om marien onderzoek en innovatie in Vlaanderen en België te ondersteunen en stimuleren. Enkele platformen zijn hier bij uitstek het vermelden waard: • Het Kustportaal: geoportaal dat informatie, data en ruimtelijke visualisaties aanbiedt	

			van de gebruiksfuncties en activiteiten op het BNZ en de kustzone; • Het Indicatorrapport Marien Onderzoek en Innovatie: systematisch verzamelde cijfers en tijdsreeksen die het BE-mariene onderzoekslandschap (output, infrastructuur, opleidingen, geldstromen, etc.) in kaart brengen; • De Kennisgids Gebruik Kust en Zee: thematisch opgebouwd document dat op basis van wetenschappelijke en expert-gevalideerde bronnen een actueel overzicht biedt van de beleidscontext, ruimtegebruik, wetgeving, milieu-impact en socio-economische impact van de verschillende gebruikersfuncties van het BNZ en de kustzone; • Het KustINzicht: thematisch opgebouwd zakboekje rijk aan cijfers en trends dat de eigenheid van de BE-kustzone belicht voor lokale belanghebbenden.	
14a	VLIZ	1999-	Het Vlaams Marien Instituut (VLIZ) promoot de versterking van mariene kennis en excellentie in marien onderzoek in Vlaanderen. De mariene onderzoeksgebieden zijn de ocean, de zeeën, de kust en de getijdensystemen. De doelgroepen zijn zowel de mariene onderzoeks- en innovatiegemeenschap als onderwijsinstellingen, het grote publiek, beleidsmakers en de industrie (in het kader van de Blauwe Economie). VLIZ is het coördinatie- en informatieplatform voor marien en kustonderzoek in Vlaanderen. Het promoot en ondersteunt de internationale visibiliteit van Vlaams marien onderzoek en innovatie en internationaal marien onderwijs als partner in verschillende projecten en netwerken.	https://www.vliz.be/nl/wie-we-zijn/over-vliz/missie-visie

14a	De Blauwe Cluster	2017-	De Blauwe Cluster is de Vlaamse mariene speerpuntcluster. Het is een netwerkorganisatie die Vlaamse bedrijven ondersteunt in het ontwikkelen en bevorderen van innovatieve economische activiteiten op zee binnen een wetenschappelijk kader.	https://www.blauwecluster.be/
14a	ILVO marine		ILVO marine is de Visserij-tak van het Instituut voor Landbouw-, Visserij-, en Voedingsonderzoek. Het instituut voert multidisciplinair en onafhankelijk onderzoek gericht op duurzame visserij binnen een economisch, ecologisch en sociaal perspectief. ILVO marine bouwt fundamentele en toegepaste kennis op die nodig is om het mariene milieu te bewaken, producten en productiemethoden te verbeteren, de kwaliteit en veiligheid van eindproducten te bewaken en het beleid te versterken.	https://ilvo.vlaanderen.be/nl/
14b	Provincie West-Vlaanderen	2024-2029	Oprichting van de Plaatselijke Groep Visserij (ZEEBONK). Vanuit Europa, Vlaanderen en de Provincie West-Vlaanderen wordt via het subsidieprogramma ZeeBONK in totaal circa 2,2 miljoen euro voorzien over de periode 2024-2029 om concrete projecten te ondersteunen die de lokale gemeenschap kunnen versterken.	https://www.west-vlaanderen.be/over-west-vlaanderen/streekhuizen/streekhuis-kust/zeebonk

7. Referenties

Lescauwaet, A.-K.; Mees, J.; Roose, P.; Verreet, G.; Verhalle, J. (2022). Geïntegreerd maritiem beleid, *in*: Dauwe, S. et al. *Kennisgids Gebruik Kust en Zee 2022 - Compendium voor Kust en Zee*. pp. 261-276

8. Bijlagen

Tabel 3. Overzicht van de tien Mission Ocean Challenges en het aantal plaatsgevonden acties in Vlaanderen (situatie maart 2024).

Target		Aantal acties
Ch. 1	Understand and beat marine pollution	10
Ch. 2	Protect and restore ecosystems and biodiversity	1
Ch. 3	Sustainably feed the global population	11
Ch. 4	Develop a sustainable and equitable economy	34
Ch. 5	Unlock ocean-based solutions to climate change	1
Ch. 6	Increase community resilience to ocean hazards	1
Ch. 7	Expand the global ocean observing system	9
Ch. 8	Create a digital representation of the ocean	7
Ch. 9	Skills, knowledge and technology for all	40
Ch. 10	Change humanity's relationship with the ocean	17

Tabel 4. Overzicht van de 17 Duurzaamheidsdoelstellingen en het aantal plaatsgevonden acties in Vlaanderen (situatie maart 2024).

Duurzaamheidsontwikkelingsdoelstelling		Aantal acties
SDG 1	No poverty	NA
SDG 2	No hunger	1
SDG 3	Good health and well-being	NA
SDG 4	Quality education	16
SDG 5	Gender equality	10
SDG 6	Clean water and sanitation	1

SDG 7	Affordable and clean energy	NA
SDG 8	Decent work and economic growth	1
SDG 9	Industry, innovation and infrastructure	5
SDG 10	Reduced inequalities	10
SDG 11	Sustainable cities and communities	NA
SDG 12	Responsible consumption and production	1
SDG 13	Climate action	11
SDG 14	Life below water	34
SDG 15	Life on land	1
SDG 16	Peace, justice and strong institutions	1
SDG 17	Partnerships for the goals	40

Tabel 5. Overzicht van de erkende bijdragen, acties, programma's en projecten in België in het kader van de UN Ocean Decade (situatie maart 2024).

Start year	Title	Category	Progress	Institution based in Belgium	Contact person	Partners
1995	European Marine Board (EMB)	Contribution	endorsed	EMB	Sheila Heymans	EMB country partners
2011	Joint Programming Initiative Healthy and Productive Seas and Oceans	Contribution	endorsed	JPI Oceans	Thorsten Kiefer	JPI Ocean partner countries
2020	PacMan: Pacific Islands Marine Bioinvasions Alert Network	Project	endorsed	IODE Project Office	Ward Appeltans	https://pacman.obis.org/partners/
2021	The Science We Need for the Mediterranean Sea We Want	Programme	endorsed	EuroGOOS		BlueMed Initiatives, Italian IOC (leading), UNEP/Mediterranean Action Plan, MONGOOS, Ocean literacy activities of IOC (France)
2021	OceanTeacher Global Academy	Project	endorsed	IODE Project Office	Greg Reed	VLIZ

2021	Ocean Practices for the Decade	Programme	endorsed	IODE Project Office	decade@oceanbestpractices.org	VLIZ
2021	Scientists for Ocean Literacy (Oceanographers and Meteorologists for Ocean Literacy)	Project	endorsed	European Global Ocean Observing System, EuroGOOS	Dina Eparkhina	info not available
2021	European Knowledge Hub on Sea Level Rise	Project	endorsed	JPI Oceans	Lavinia Giulia Pomarico	JPI Ocean partner countries
2021	The Joint Call on Underwater Noise in the Marine Environment	Contribution	endorsed	JPI Oceans	Thorsten Kiefer	JPI Ocean partner countries
2021	Ocean Literacy With All (OLWA): the change we need for the ocean we want	Programme	endorsed	EMSEA - European Marine Science Educators Association	Evy Copejans	OLWA partners
2021	ABC WoRMS: Above and Beyond - Completing the World Register of Marine Species	Project	endorsed	VLIZ	Leen Vandepitte	WoRMS steering Committee, OBIS, SSKI, Challenger 150
2021	Ocean Tracking Network - European Tracking Network	Project	endorsed	VLIZ	Jan Reubens	ETN partners
2022	Global Ocean oxygen Database and Atlas	Project	endorsed	Univeristy of Liege	Marilaure Gregorie	LEGOS (Laboratoire d'Etudes en Géophysique et Océanographie Spatiales) on behalf of GO2NE/GOOD – France
2022	E-DNA expeditions in marine World Heritage sites	Project	endorsed	IODE Project Office	Ward Appeltans & Fanny Douvere	Government of Flanders, UN Ocean Decade
2022	World Ocean Database Cloud	Project	endorsed		IODE Project office	NOAA (leading, Tim Boyer)

2022	Sail For Ethics (S4E)	Project	endorsed	Sail 4 Ethics Prospective International (NGO)	Marie-Laure Drouet	info not available
2022	VLIZ Marine Science Day (editions 2023-24-25-26)	Activity	endorsed	VLIZ	Juana Jimenez	-
2023	Decade Coordination Office for Ocean Data Sharing	Contribution	endorsed	IODE Project Office	Jan-Bart Calauwaert	VLIZ, NDC Belgium
2023	OBIS 2030 - The biodiversity data hub for the Ocean Decade Actions (OBIS 2030)	Project	endorsed	IODE Project Office	Ward Appeltans	VMDC (WoRMS, EurOBIS)
2023	ARTPORT_WE ARE OCEAN Global Program	Project	endorsed	Mundus Maris	no specific contact	info not available
2023	INSPIRE	Project	submitted	VLIZ	Ana Catarino	see INSPIRE partners
2023	Brilliant Marine Research Idea Grant 2023	Contribution	endorsed	VLIZ Philanthropy	Karen Rappe	-
2023	Bringing citizen science to young minds: writing a scientific paper for children to share COLLECT (Citizen Observation of Local Litter in Coastal Ecosystems) project outputs and methodology in an engaging and understandable way.	Activity	endorsed	VLIZ	Ana Catarino	COLLECT partners
2023	Sea Level Station Monitoring Facility for the Ocean Decade	Project	endorsed	VLIZ	Francisco Hernandez	IOC, GLOSS data providers

2023	From global gazetteer to global community	Project	endorsed	VLIZ	Britt Lonneville	SEABED 2030, Nippon Foundation
2023	Ocean Decade Data Coordination group	Group	endorsed	VLIZ Marine Data Center	Lennert Tyberghein	OD Data Coordination Group partners
2023	Capacity Development Facility (IODE)	Contribution	endorsed	IODE Project Office	Mary Frances Davidson	VLIZ
2023	Hybrid workshop by VUB-MICA (Mangroves International Coordination Action)- IUCN Red List of Mangrove Ecosystems	Activity	endorsed	VUB	Diana Di Nitto	VLIZ, KMFRI
2023	Career and networking event – master programmes: transferable skills for ECOPs (VUB, ULB, UGent, UAntwerpen, ULiège)	Activity	endorsed	VUB	Liesbeth Pinti	UGent, VLIZ, OTGA, ULiège, ULB, UAntwerpen
2023	Ocean Literacy Expert Group	Contribution	endorsed	VLIZ	Jan Seys	Expert institutions
2023	Flanders Marine Institute (VLIZ)	Contribution	endorsed	VLIZ	Jan Mees	VLIZ partners
2023	One Ocean Concerts	Activity	endorsed	Mundus Maris	Patricia Morales	De Cierk
2023	7th World Conference Marine Biodiversity 2026	Activity	endorsed	VLIZ	Leen Vandepitte	WoRMS Steering Committee, VLIZ
2023	Downscaling Climate and Ocean Change to Services	Project	endorsed	University of Liege	no specific contact	info not available
2023	Acoustic to Assess the Health Status of Reefs	Project	endorsed	University of Liege	Xavier Raick	info not available
2023	EMODnet European Marine Observation and Data Network (EMODnet)	Contribution	endorsed	EMODnet	Kate Larkin	EMODnet partner institutes

2023	JPI Oceans "Science for Good Environmental Status" Oceanographic Cruise"	Activity	endorsed	JPI Oceans	Lavinia Giulia Pomarico	
2023	TRASH TALK IN ACTION	Activity	endorsed	EMSEA	Martina Gaglioti	
2023	Southern Ocean Essential Variables Workshop	Activity	endorsed	RBINS	Anton Van de Putte	info not available
2023	Integrating coastal ocean observing and predicting	Project	endorsed	EuroGOOS	no specific contact	
2023	Conservation of the deep-sea in light of mining	Project	endorsed	University of Ghent	no specific contact	
2023	OceanData 2030: An Ocean Data and Information System supporting the UN Decade of Ocean Science for Sustainable Development	Programme	endorsed	IODE Project Office	Peter Pissierssens	
2023	Dag van de Wetenschap / Science Day 2024 (2025, 2026)	Activity	endorsed	VLIZ	Bart De Smet	
2023	EMB Policy Brief on Blue Carbon	Activity	endorsed	EMB	Ana Rodriguez	info not available
2023	Building Coastal Resilience in Europe	Activity	endorsed	EMB	Britt Alexander	info not available
2023	EOOS Technology Forum 2024 Catching the momentum in ocean observing technology	Activity	endorsed	EurGOOS	Alicia Blanco	info not available

2023	Masterclass Ocean Decade	Activity	endorsed	PWVL	Maxime Depoorter	VLIZ, EMB
2023	Interreg Treasure project	Project	endorsed	VLIZ	Lisa Devriese	
2024	EMBracing the Ocean	Activity	endorsed	EMB	Britt Alexander	info not available
2024	ECOP participation in Ocean Decade Conference 2024	Contribution	endorsed	NDC Belgium	Ann-Katrien Lescrauwaet	VLIZ, West-Flanders Province, EWI, FOD Health
2024	RDA – Learning and Exchange network, small scale fisheries and science-based monitoring	Activity	submitted	VLIZ	Ann-Katrien Lescrauwaet	RDA, IFOP, NDC Chile
2024	REDCAMP – community led observation and monitoring in MPA	Activity	submitted	VLIZ	Ann-Katrien Lescrauwaet	REDCAMP, IFOP, University Aysen, NDC Chile
2024	A probabilistic model for plastic clean-up technologies (PhD project Plastic Research team)	Project	submitted	VLIZ	Giulia Leone	The Ocean Cleanup, UGent, INBO, FWO
2024	New Copernicus capability for ocean food networks	Project	endorsed	ULiège		Mercator (leading, Stefano Ciavatta), Plymouth Marine Laboratory limited, Istituto Nazionale di oceanografia e di geofisica sperimentale, Helmholtz-zentrum hereon GMBH, Stiftelsen Nansen Senter for Miljoog Fjernmaling (NERSC)
2024	EOOS Technology Forum 2024 Catching the momentum in ocean observing technology	Activity	endorsed	EurGOOS	Alicia Blanco	
2024	EMBracing the Ocean	Activity	endorsed	EMB	Britt Alexander	

2024	VLIZ Marine Science Day 2024	Activity	endorsed	VLIZ	Juana Jimenez	
2024	Ocean Decade meets Mission Ocean	Activity	submitted	VUC	Nele Rabijns	
2024	Nagoya Protocol Masterclass	Activity	endorsed	VLIR	Philip Colson	
2024	Monsoon School Kenya 2024	Activity	submitted	VUB	Diana Di Nitto	
2024	Brilliant Marine Research Idea Grant 2024	Contribution	submitted	VLIZ Philanthropy	Karen Rappe	
2024	VIVES Intensive Programma	contribution		PWVL	Maxime Depoorter	VLIZ, Stad Oostende
2024	PXL samenwerking communicatie opdracht	contribution		PWVL	Fauve Vanoverschelde	